Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0502U000145

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2002

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриб Йосип Васильович
2. Gryb Josef Vasilyevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-04-2002

Спеціальність за освітою: 7.110201

Місце роботи здобувача: Інститут гідробіології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417029

Місцезнаходження: 04210, Україна, Київ-210, пр. Героїв Сталінграду, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут гідробіології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417029

Місцезнаходження: 04210, Україна, Київ-210, пр. Героїв Сталінграду, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 70.03.07, 87.19

Тема дисертації:

1. Екологічна оцінка стану екосистем річкових басейнів рівнинної частини території України (охорона, відновлення, управління).

2. Ecological assessment of river basins status in the plain part of Ukraine (protection, restoration, management).

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено питанню методології комплексної екологічної оцінки стану басейнів річок та озер рівнинної частини території України (на прикладі річок Удай, Ворскла, Десна, Горинь, Когильник, Сарата, озер межиріччя Західного Бугу та Прип'яті). В дисертації розроблено новий напрям гідроекологічних досліджень, що включає: а) інтегральну комплексну екологічну оцінку стану басейну, просторово-часову трансформацію русла і заплави, антропогенну трансформацію ценозів поверхні водозбору та екологічну якість води; б) гідроекологічне картографування; в) визначення лімітуючих факторів впливу і напрямів охорони та оздоровлення довкілля. Основними чинниками формування екологічної ситуації у басейнах річок та озер визначено: рівень антропотехногенної трансформації ценозів поверхні водозбору, русла і заплави; масу сторонніх домішок, що надходять у водне середовище; буферну ємність, яка формується за

рахунок біомаси органічної речовини, синтезованої суходільними та водними біоценозами; самоочисну здатність водного середовища. Відповідно, стратегія управління станом довкілля повинна формуватись у напрямку регламентації антропотехногенного навантаження на водний об'єкт та забезпечення високого рівня біопродуктивності природних та штучних біоценозів. Запропоновані апробовані методи оздоровлення водного середовища. Стратегія реабілітації порушених річкових та озерних макроекосистем базується на комплексній оцінці екологічної ситуації у кожному басейні та реалізації економічно обгрунтованих компенсаційних рішень - технічних, біологічних, просторових. Основні результати праці знайшли виробниче впровадження при проектуванні систем біологічного доочищення господарсько-побутових стічних вод, цукрових заводів, тваринницьких комплексів, в навчальному процесі студентів вищих навчальних закладів екологічного профілю, гідроекологічному картографуванні.

2. Dissertation deals with methodology of complex ecological assessment of river and lake basins of the plain part of Ukraine (using rivers Udaj, Vorskla, Desna, Goryn', Kohylnyk, Sarata, lakes situated between rivers West Bug and Prypyat' as an example). New trend of hydroecological investigations, including: a) integral complex ecological assessment of basin status: spatial and temporal transformation of streams and flood lands, anthropogen transformation of catching area and ecological water quality; b) hydroecological mapping; c) estimation of limiting effect factors and trends for restoration and sanitation of environment were worked out in the dissertation. The main factors, effecting on the ecological situation in the river and lake basins were determined as follows: level of anthropogen and technogen transformation of catching area, streams and flood lands; mass of foreign additions to the water; buffer capacity formed by the primary organic matter, produced by riparian and aquatic biocenoses; self-purification ability of aquatic environment. Consequently, strategy of environmental management have to be developed according to the reglamentation of anthropogen and technogen load on the water body and providing of high level of bioproductivity of natural and artificial biocenoses. Methods of sanitation of aquatic environment were proposed. Strategy of rehabilitation of damaged river and lake macroecosystems are based on the complex assessment of ecological status in the basin and realization of economically grounded compensative solutions - technical, biological, spatial. The main results of this work were inculcated while projecting of systems of municipal sewage biological purification; sewage of sugar-processing plants; cattle-breeding farms and for high school educational courses for ecology students.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицан Юрій Іванович

2. Грицан Юрій Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мороз Павло Антонович

2. Мороз Павло Антонович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синельщиков Ростислав Георгійович

2. Синельщиков Ростислав Георгійович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради ТРАВЛЄЄВ Анатолій Павлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні ТРАВЛЄЄВ Анатолій Павлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.